

londe geleerden grondig worden bewerkt.

Zoo alleen kan er ook eenheid van vertaling bij de onderscheiden bijbelboeken worden verkregen.

Die veelvuldige bewerking van elk bijbelboek vordert een lange tijdsruimte.

Maar daarom juist moet men ook zoo spoedig mogelijk de hand aan den ploeg slaan.

Anders zou het tegenwoordige geslacht van de verbeterde vertaling niet meer profiteren.

Het voorbeeld van de Statenvertaling kan ons in deze heel wat leeren.

Niemand meene toch, dat als de voorarbeid maar gereed ligt, het eigenlijke werk één twee drie kan worden verricht.

Nee, na den voorarbeid begint het pas.

Om die reden juist mag geen tijd verloren gaan.

Waarijk, de a.s. Synode mag deze kwestie wel eens ernstig onder de oogen zien.

Wij hebben nog maar een enkel argument genoemd, waarom o.i. met een verbeterde vertaling niet langer behoeft en daarom ook niet langer mag worden gedraald.

Doch dit ééne argument pleit dunkt ons reeds krachtiger er voor, om deze gewichtige zaak geen dag te lang uit te stellen.

En bij een Synode loopt het niet over een dag, maar over drie jaar.

— Kuyper-kenner.

In de „Overtoomsche Kerkbode“ vangt X een artikelenreeks aan, onder den titel: „Weerlegd?“

De bedoeling spreekt reeds duidelijk uit de eerste zinsnede: „Het was evenzeer te voorzien, dat „Heraut“ en „Reformatie“ eene poging zouden wagen, om aan de klem van het voor hunne methode van bewijsvoering smuikende citaat uit „De Engelen Gods“, dat wij in de „Kerkbode“ van 27 September afdrukten, te ontkomen, als dat deze pogingen op eene mislukking zouden uitloopen.“

Aan overmaat van bescheidenheid lijdt deze eerste alinea nu niet bepaald.

Veeleer rikt ze naar — wat wel eens genoemd is — een mooi-opdoen-van-hoog-zelf-voelen.

Het is niet aardig van X, waar hij over zulk een rijke gave van „voorzien“ schijnt te beschikken, dat hij er „De Heraut“ en „De Reformatie“ zoo wilde laten inloopen.

Als hij nu zijn vorig stukje wat had verlengd en gezegd had: „en nu zal men hiertegen wel aanvoeren“, en dan onze argumenten, die hij in zekere voorwetenschap al kende, had gewogen en het vonnis van te licht bevonden erover had uitgesproken, dan had hij ons — ik spreek hier van zelf alleen voor „De Reformatie“ — niet zulk een figuur laten slaan.

Maar zoover ging zijn broederlijkheid blijkbaar niet.

En daarom zullen we met ons figuur genoegen moeten nemen, wat we ook bereidvaardig doen.

Het is mogelijk, dat X alleen dat figuur opmerkt en dan blijft het dus onder twee oogen.

X verstaat de kunst om oratorische standjes uit te deelen op de wijze van: ik zou u kunnen beschuldigen, dat gij gestolen hebt, maar ik doe het niet.

Moge echter ieder vogeltje zingen, gelijk het gebekt is, X verontschuldigt ons, dat wij met zulke oratorische franje niet werken.

Wij meenen, dat de „noblesse“ van ons wetenschappelijke „standing“ ons daartoe niet verplicht.

Wat dan zijn groote griet tegen ons is?

Deze, dat wij hem voor geen Kuyper-kenner hielden.

Hij noemt dat „zacht uitgesproken, eenigermate onvoorzichtig“.

Wij weten immers niet, zoo voert hij aan, wie hij is.

Nu zal dat wel waar zijn.

Wie onder den schuilletter X schrijft, neemt de vlucht in de onbekendheid.

Dat levert voor den schrijver eenig gemak op.

Maar evenzeer voor hem, die met hem in discussie treedt.

Tegenover een X behoeft men geen bijzondere egards in acht te nemen. Of hij een piechter jong-mensch, een joviaal zakenman, een energiek bedrijfsleider, een oud-minister is, het blijft gelijk. Hijzelf heeft den pas afgesneden om persoonlijke gevoeligheden te ontzien, om met buitengewonen eerbied zijn uitlatingen te bespreken.

Alleen mag als eisch gesteld, dat men niet afdingt op de waardeering, welke men aan elk mensch, in dit geval aan elken broeder verschuldigd is.

En voorzover wij ons bewust zijn, hebben we tegen dezen eisch niet gezondigd.

Men zal toch niet beweren, dat elke broeder een Kuyper-kenner is?

Niet een Kuyper-kenner te zijn is toch geen openbare schande?

Want als men over Kuyper-kenner spreekt, heeft krachtens het spraakgebruik „kennen“ hier een praegnante beteekenis.

Een Calvin-kenner is niet ieder, die Calvins Institutie heeft gelezen en zijn commentaren geraadpleegd. Dan zou iedere predikant zoo mogen heten. Velen zullen echter toestemmen, dat zij dezen titel niet verdienen. Calvin-kenners zijn er niet zooveel op deze wereld.

Zoo is men ook nog geen Kuyper-kenner, wanneer men bij Kuyper's leven geraadpleegd „De Heraut“ las en van onderscheiden werken, door hem geschreven, kennis nam en hem misschien ook persoonlijk wel heeft gesproken.

Kuyper-kenner is alleen hij, die in Kuyper's werken geheel thuis is en die tot een objekt van bijzondere reflexie heeft gemaakt.

X kan b.v. best een trouwe „Heraut“-lezer zijn geweest.

Maar daarom heeft hij nog geen aanspraak op den naam van Kuyper-kenner.

Uit zijn zich vastklampen aan het bewuste citaat over de slang uit „De Engelen Gods“ blijkt dit wel anders.

Zelfs worden we daarin versterkt door zijn mededeeling, dat het niet eens een vondst van hem, maar van een ander is.

En we kunnen niet anders dan deze opinie handhaven, „toldat het tegendeel blijkt“.

Om den eigenaardigen toon, welke X in zijn „Weerlegd?“ aanslaat, zouden we, indien we het „noblesse oblige“ van onze wetenschappelijke „standing“ krachtig lieten werken, verplicht zijn van zijn volgende artikelen geen notitie te nemen.

Maar zoo hoog zit bij ons gelukkig het „standing“ gevoel niet.

Daar zijn we veel te overtuigd demokraat voor.

We zullen dan ook met groot interesse naar zijn betoog, dat op deze zijn ontboezeming volgen moet, luisteren.

Slechts zouden we hem vriendelijk willen verzoeken niet zoo boven aan de trap te blijven staan, maar halverwege naar beneden te willen komen, opdat wij hem beter kunnen verstaan.

— Vreemd vuur.

In de laatste brochure van Dr Geelkerken, welke een sensationeel karakter draagt, komt een verhaal voor van een verloren briefje. Het droeg de ondertekening van Ds B. van Schelven en bleek achteraf geadresseerd te zijn geweest aan Prof Dr H. H. Kuyper. Het bevatte het verzoek aan den hoogleeraar om een samenkomst van Deputaten bij te wonen, die over de zaak-Geelkerken hadden te handelen.

Dit briefje nu werd ergens te Bloemendaal door een meisje gevonden en door haar vader bij den predikant van de Gereformeerde Kerk aldaar gebracht.

De eenige korrekte handelwijze zou natuurlijk geweest zijn, indien deze het onmiddellijk naar Ds Van Schelven had teruggezonden. Zelfs is men gewoon, om wanneer men bij inzage behalve de ondertekening iets van den inhoud in zich opneemt, excuus te vragen, dat men het gedeeltelijk gelezen heeft onder de verzekering, dat dit niet anders kon.

Helaas werd deze eenige goede vorm niet in acht genomen.

Het briefje werd voor den kerkeraad van Bloemendaal gebracht, maakte een reis naar Amsterdam-Zuid, werd daar — naar mij ten stelligste werd verzekerd — gefotografeerd en eerst daarna aan het adres van den afzender gezonden.

En alsof dat nog niet erg genoeg ware, wordt dit geval door Dr Geelkerken in zijn laatste brochure te zijnen gunste geëxploiteerd en zelfs door mannen als Prof. Obbink niet gelaakt.

Men vraagt zich af, in welke wereld wij toch verzeild zijn geraakt, waar van zulke handelingen zonder blikken of blozen wordt melding gemaakt. Zoo wordt er in deze zaak vreemd vuur op het altaar gelegd en het kan niet verwonderen, dat de atmosfeer daardoor wordt bedorven.

En wat bouwt men nu op dit briefje?

Dat de Classis Amsterdam een ernstig verzuim heeft gepleegd.

De Classicale Deputaten toch hadden verklaard, volgens Dr G. „dat zij hun nieuw advies geheel zelfstandig hadden geconcipeerd zonder eenigen invloed van buiten in te roepen“.

Nu laten we daar of die verklaring van de Deputaten metterdaad met dezelfde woorden is afgelegd dan wel of we hier met een subjektieve weergave hebben te doen. De laatste mogelijkheid is, gezien het eigenaardig verloop van het heele geval, niet uitgesloten. Maar dit dient thans niet ter zake. De Deputaten zouden dit kunnen ophelderen zoo zij dit noodig achten.

Alleen willen we opmerken, hoe onlogisch er wordt geredeneerd en hoe gemakkelijk dit door sommigen wordt aangenomen.

Stel eens, dat de Deputaten het zoo letterlijk hadden gezegd.

Behoeft dit dan per se in strijd te zijn met het beruchte briefje?

Daarin werd slechts een uitnodiging gedaan om een samenkomst bij te wonen.

Nu is later gebleken, dat Prof. Kuyper aan de uitnodiging gevolg heeft gegeven, waarvan, naar hij in „De Heraut“ terecht opmerkt, hem geen verwijt kan worden gemaakt, omdat in dergelijke zaken herhaaldelijk — en gelukkig ook — het oordeel van den hoogleeraar in het kerkrecht wordt ingeroepen.

Zoo blijven er dan minstens twee mogelijkheden.

Dat bij die samenkomst Prof. Kuyper een advies gaf, dat door de Deputaten niet werd aanvaard,

zoodat ze zich met een ander advies tot de Classis hebben gewend.

Of, dat zij reeds een advies hadden samengesteld vóór Prof. Kuyper door hen werd uitgenoodigd en het hun verlangen was van den hoogleeraar te vernemen of er misschien iets in was, waarin zij naar zijn oordeel scheef gingen. En nu laat het zich voorstellen, dat de hoogleeraar daarop geantwoord heeft, dat hij het er mee eens was; of ook, dat hij het er niet heelemaal mee eens was, maar niet in bijzonderheden wilde treden, doch alleen te kennen wilde geven, dat Deputaten over het geheel wel in het goede kerkrechtelijke spoor waren; of... Maar waartoe meer?

Er is nog zooveel denkbaar, waardoor het „briefje“ en de verklaring van de Deputaten in bovenstaanden vorm niet met elkander strijden.

En toch... op een van de vergaderingen van de Classis Amsterdam was het briefje aanwezig, werd er getoond, diende het als bewijsmateriaal.

Wij schamen ons eigenlijk voor de buitenwereld als wij dit in de brochure van Dr G. lezen. Wat moeten zij, die op goede vormen gesteld zijn, hiervan denken.

En nu legt Dr G. de Classis ten laste: „Niettegenstaande de inhoud moeilijk te rijmen viel met de door Deputaten te voren afgelegde en zooeven door mij vermelde verklaring, liet de Classicale vergadering deze zaak geheel rusten“.

Wanneer logisch wordt geredeneerd (om nog niet in aanmerking te laten komen het redeneeren naar den aard der liefde), dan laten zich „briefje“ en „verklaring“ zeer wel rijmen.

Dit is nu nog maar één vonkje van het vreemde vuur, dat — en volstrekt niet door Dr G. alleen — is ontstoken.

Wel mag ons gebed tot den Heere oprijzen, dat Hij door de waterstroomen van Zijn genade dit vreemde vuur onder ons uitbluscht.

Want het is een vuur, dat niet koestert, maar verteert.

— Het advies der hoogleeraren.

De theologische hoogleeraren van Kampen en Amsterdam werden geroepen om aan de Classis Amsterdam inzake de kwestie-Geelkerken advies te geven.

Zij hebben gemeend zich hieraan met het oog op het welzijn der kerken niet te mogen onttrekken.

Met eenparige stemmen gaven zij na ampele bespreking op het verzoek om praeadvis het volgende antwoord:

1e. dat de door Dr Geelkerken medegedeelde coupure uit zijn preek over Catechismus Zondag III bepaaldelijk gezien in het licht van zijn weigering om te verklaren, dat hij noch bedoeld, noch gezegd had, wat br. Marinus hem ten laste had gelegd, metterdaad aan de Classis aanleiding gaf om hem nadere verklaring van zijn gevoelens te vragen;

2e. dat de antwoorden door dr G. op de hem gestelde vragen gegeven, ook naar hun meening bedenkelijke uitlatingen bevatten ten opzichte van het gezag der H. Schrift;

3e. dat naar hun oordeel iemand, die de historische Genesis 2 en 3 aantast, in strijd komt met de H. Schrift en de Belijdenis;

4e. dat zij de Classis adviseeren, om de vragen, die aan dr G. gesteld werden dd. 8 Juli, hem opnieuw voor te leggen, maar uit de eerste vraag te laten vervallen: „Genesis I“, aangezien de bewuste preek coupure daarop geen betrekking had;

5e. dat ingeval dr G. in gebreke blijft deze vragen te beantwoorden, of naar het gevoelen der Classis onvoldoende antwoorden geeft, zij de Classis aanraden, afgezien van de voorloopige maatregelen, welke deze meent te moeten nemen, zich wegens het gewicht der zaak, tot de Part. Synode te wenden, met het verzoek, ten spoedigste een vervroegde Generale Synode te doen bijeenkomen, ten einde over de zaak in haar geheel een beslissing te nemen.

Dit is alzoo een advies, dat niet op een meerderheid van stemmen rust.

Zoo iets was in dit geval buitengesloten.

Immers niet de Theol. School en de Theologische Faculteit vergaderden samen.

Maar de hoogleeraren, die er aan verbonden zijn. Zij waren dan ook ieder afzonderlijk genoodigd.

Daarmee werd het kerkelijk gebruik gevolgd.

Daarom was het persbericht, dat melding maakte van een vergadering van de Faculteit, niet juist.

Dit moge een kleine onjuistheid lijken, zonder belang is het toch niet.

Doch dit in het voorbijgaan.

Waar we nog even de aandacht op willen vestigen is dit.

Het advies der hoogleeraren was vanzelf voor de Classis bestemd.

Doch er kan ook iets uit worden afgeleid van verdere strekking.

Werden in de pers niet meermalen verdachtmakingen tegen theologische hoogleeraren uitgesproken als zouden ze zich schuithouden en hun meening over de historiciteit van Gen. 2 en 3 niet durven uitspreken?

Uit het advies blijkt, hoe ongegrond al zulke verdachtmakingen zijn.

Allé theologische hoogleeraren denken in deze materie eenstemmig.

Hiermee verdrijve men alle praatjes van onrechtzinnigheid, welke omtrent den een of anderen hoogleeraar in omloop waren.